

Izglītības un zinātnes ministrija

Vaļņu iela 2, Rīga, LV - 1050, tālr. 67226209, e-pasts pasts@izm.gov.lv, www.izm.gov.lv

Jaunatnes konsultatīvās padomes 2024. gada 17. decembra sēdes protokols

Sēdes norise: 2024. gada 17. decembris, plkst.15:00. – 16:45

Sēdes norises vieta: Izglītības un zinātnes ministrija, Vaļņu iela 2, Rīgā, tiešsaistes platforma MS Teams.

Sēdi vada: M. Šteins – Jaunatnes konsultatīvās padomes priekšsēdētāja vietnieks.

Sēdē piedalās:

- I. Arndte-Kokare - Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta Sabiedrības integrācijas un pilsoniskās sabiedrības attīstības nodaļas vecākā referente;
- I. Krišāne - Valsts izglītības satura centra Izglītības satura departamenta Izglītības satura atbalsta nodaļas vecākā eksperte;
- L. Kalniņa-Roderte - biedrības “Creative Minds for Culture” valdes priekšsēdētāja;
- L. Lejiņa - Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras direktore;
- L. Neikens – Labklājības ministrijas Bērnu un ģimenes politikas departamenta vecākais eksperts;
- M. Ceruka - Veselības ministrijas Veselības veicināšanas nodaļas vadošā eksperte;
- M. Šteins – biedrības “Nītaureņi” valdes loceklis;
- R. A. Strods - Latvijas studentu apvienības valdes loceklis;
- Z. Grošteine- Balode - biedrības “Latvijas skautu un gaidu centrālā organizācija” pārstāve;
- Z. Zvaigzne - Latvijas Pašvaldību savienības Jaunatnes lietu speciāliste.

Sēdē piedalās pilnvarotie pārstāvji:

- D. Liecis - biedrības “Klubs “Māja” – jaunatne vienotai Eiropai” prezidents;
- D. Zverevs - biedrības "Latvijas Lielo pilsētu asociācija" pārstāvis;
- E. Šmite - biedrības “Streetbasket” pārstāve;
- E. Šmite - biedrības “Streetbasket” pārstāve;
- E. Upmane - biedrības „Latvijas Jaunatnes padome” valdes locekle;
- G. Jēkabsons - biedrības “Latvijas Mazpulki” pārstāve;
- L. Rusiņa - Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta eksperte;
- S. Amatniece - Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārā sekretāre;
- V. Reinfelde - biedrības “Mums pieder pasaule” pārstāve.

Sēdē piedalās uzaicinātie pārstāvji:

- D. Zeltiņš - biedrības “Klubs “Māja” – jaunatne vienotai Eiropai” ANO Jauniešu delegātu programmas pārstāvis;
- J. Dambergs – Jaunsardzes centra Valsts aizsardzības mācības nodaļas vadītājs;
- N. Kleinberga - biedrības “Klubs “Māja” – jaunatne vienotai Eiropai” ANO Jauniešu delegātu programmas pārstāve;
- R. Ķeņģe – Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta direktora vietniece jaunatnes jomā;
- S. Falka - Valsts izglītības satura centra vecākā eksperte.

**DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Sēdē nepiedalās:

- A. Čakša – Izglītības un zinātnes ministre;
- A. Jekuma - biedrības „Latvijas Darba devēju konfederācija” nozaru ekspertu padomju koordinatore;
- E. Muktupāvels - biedrības “Bērnu un jauniešu centrs Dari Vari” valdes priekšsēdētājs;
- G. Trops - biedrības “Piedzīvojuma Gars” pārstāvis;
- I. Birzgale - biedrības „Latvijas Jaunatnes padome” prezidente;
- I. Kaltneiece- biedrības “Kuldīgas jauniešu biedrība Kaktuss” Valdes priekšsēdētāja;
- I. Mazūdre - biedrības "Latvijas Lielo pilsētu asociācija" pārstāve;
- K. Liepniece - biedrības “Klubs “Māja” – jaunatne vienotai Eiropai” pārstāve;
- K. Svirskis - Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības eksperts tautsaimniecības jautājumos, Jauniešu padomes loceklis;
- R. Elbakjans - biedrības “Streetbasket” valdes loceklis.

Sēdi protokolē:

R. Mencendorfa – Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta vecākā eksperte

Darba kārtība

- 1. Jaunsardzes centra ziņojums par Valsts aizsardzības mācību saturu.**
- 2. Izglītojamo pilsoniskās līdzdalības palielināšana un pilsoniskās kompetences stiprināšana, sasaistot neformālo un formālo izglītību.**
- 3. Par Jaunatnes politikas valsts programmas prioritātēm 2025. gadā.**
- 4. Citi jautājumi.**

M. Šteins atklāj sēdi un aicina mainīt darba kārtību, kā pirmo skatīt 3. jautājumu un kā 3. jautājumu skatīt pirmo jautājumu. Padome apstiprina jauno darba kārtību.

1. Par Jaunatnes politikas valsts programmas prioritātēm 2025. gadā.

R. Keņģe – iepazīstina ar Jaunatnes politikas valsts programmas prioritātēm 2025. gadā, finansējums saglabājas iepriekšējā apjomā, programma nākamgad un turpmākos gadus kalpojos tiem pašiem četriem lielajiem rīcības virzieniem, kas noteikti Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnēs līdz 2027. gadam. Programmas ietvaros tiek veikta budžeta pārdale, palielinot finansējumu nacionāla un reģionāla mēroga organizācijām, kā arī pašvaldībām. Samazinājums veikts iekļaušanas projektu konkursā, jo iesniegto projektu kvalitāte ir zema. Kopumā jaunatnes organizācijām no valsts programmas tiek veltīti 40% no pieejamā finansējuma.

M. Šteins rosina finansējumu, kas palielināts pašvaldībām, piešķirt nevalstiskajam sektoram, ņemot vērā, ka pašvaldībām pieejams papildu finansējums digitālā darba ar jaunatni attīstībai.

R. Keņģe norāda, ka jaunatnes organizācijām ir četrdesmit procenti no visas valsts programmas finansējuma, ņemot vērā, ka pašvaldībām tagad arī jāīsteno vienoto kvalitātes ietvaru, ir nepieciešams vairāk investēt un finansējums nav pietiekams, lai varētu tos uzstādījumus pašvaldībām palīdzēt sasniegt.

G. Jēkabsons vērš uzmanību, ka kopš 2019. gada finansējums nacionāla mēroga jaunatnes organizācijām nav celts, bet inflācija ir 36% kopš šī laika, bet rezultāti ir jāsasniedz tie paši.

R. Keņģe informē, ka katru gadu ir pieprasīts papildus finansējumu jaunatnes organizācijām, bet budžets ir ierobežots. Attiecībā uz rezultatīviem rādītājiem – kopā ar JSPA ir pārrunātas izmaiņas. Tiks saglabātas tās pašas prioritātes nacionāla mēroga organizācijām, bet to, kādā apjomā

organizācijas varēs šos kvantitatīvos rezultātus sasniegt, tas būs organizāciju ziņā, tiek plānoti vēlamie apjomi, bet nebūs obligāto apjomu, būs iespēja daudz elastīgāk ar prioritārajiem virzieniem strādāt, izvēlēties sev ērtākos.

L. Kalniņa-Roderte norāda, ka mazajām un reģionālajām organizācijām, palielinoties finansiālajam atbalstam īstenošanas periods saglabājas un tas var novest pie riskiem, ka šīs aktivitātes projekta ietvaros ir intensīvi jāspiež līdz oktobrim. Rosina arī mazajām un reģionālajām organizācijām piedāvāt atbalstu līdz divu gadu periodam, kā tas ir nacionāla mēroga organizācijām.

R. Keņģe norāda, ka nākotnē šo varētu pārskatīt, jo saistīts gan ar Jaunatnes likuma, gan Ministru kabineta noteikumu Nr. 1243 grozīšanu.

2. Izglītojamo pilsoniskās līdzdalības palielināšana un pilsoniskās kompetences stiprināšana, sasaistot neformālo un formālo izglītību.

R. Keņģe informē, ka 2024. gadā ministrijas iekšienē kopā ar padotības iestādēm JSPA, VISC, IKVD tika diskutēts, kā stiprināt izglītojamo pilsoniskās līdzdalības prasmes. Tika veikts kartējums, kā rezultātā secināts, ka jāstrādā ar trīs galvenajām grupām – izglītojamie, kuru pilsoniskās kompetences jāpilnveido; personāla kompetenču celšanai par pilsoniskās līdzdalības jautājumiem un dažādām līdzdalības formām, un arī iestāžu vai skolu motivēšana būt pilsoniski aktīviem. Ir jāstrādā gan ar skolu vadību komandām, gan ar plašākas mācīšanās pieredzes koordinatoriem, ar izglītojamo pašpārvalžu atbalstu personām, klases audzinātājiem, sociālo zinību skolotājiem un arī pirmsskolu pedagogiem.

Būtiska loma būs struktūrfondu projektam, kurā paredzēts atbalsts izglītojamajiem plašākās mācīšanās pieredzes norisēm STEM un pilsoniskās līdzdalības jomā. Šī pasākuma mērķis ir nodrošināt bērniem un jauniešiem iespēju apmeklēt norises STEM jomā un pilsoniskās līdzdalības jomā, kas sekmē mācību satura sasniedzamo rezultātu un mērķu sasniegšanu. Pilsoniskās līdzdalības aktivitāšu norisināšanā ceram uz jaunatnes jomas atbalstu.

S. Reinberga precizē, ka praksē būs divi katalogi, jo nav izdevies vienoties ar Kultūras ministriju par vienotu katalogu.

I. Krišāne jautā, vai pašvaldību koordinatori arī būs divi vai tomēr tie, kas koordinē Kultūras ministrijas “Skolas somu” varēs arī koordinēt STEM team un pilsoniskās līdzdalības norises. Rosina veidot darbu grupu, lai saprastu, kā šo labāk koordinēt un aicina resursu taupīšanas nolūkos iesaistīt esošos koordinatorus.

3. Jaunsardzes centra ziņojums par Valsts aizsardzības mācību saturu

J. Dambergs informē, ka valsts aizsardzības mācībā 3. modulis veltīts pilsoniskai aktivitātei valsts drošības kontekstā, un no sākotnējās ieceres stundu skaits ir samazināts, lai varētu iekļauties izglītojamo mācību saturā, iepriekš tās bija 19 stundas, bet tagad 6 mācību stundu apjomā. Pilsoniskās līdzdalības saturā ietilpst pilsoniskās līdzdalības loma brīvības un demokrātijas sargāšanā, Latvijas patrioti – personības ar, kurām lepojos, Latvijas Republikas izveidošana un Neatkarības karš.

Lielākais izaicinājums ir pilsoniskā moduļa samazināšana Valsts aizsardzības mācībā (VAM), kas atsaucās uz to, ka ir indikācijas no pašiem jauniešiem, ka VAM pilsoniskā līdzdalība praksē ir maz. Jaunsardzes centrs ir atvērts tēmu paplašināšanai, ja tiek palielināts VAM stundu skaits.

I. Krišāne precizē, vai Jaunsargu instruktori paši apgūst kādas pilsoniskās līdzdalības mācības un vai sadarbojas ar skolu sociālo zinību pedagogiem.

J. Dambergs informē, ka precīzi nevar atbildēt, bet šo moduli palīdzēja izstrādāt Latvijas Pilsoniskā alianse, atzīst, ka sadarbība ar skolas pedagogiem ir vājā vieta.

S. Reinberga papildina, ka šis jautājums tika akcentēts arī Saeimā, ka Izglītības un zinātnes ministrijai, Valsts izglītības satura centram ciešāk jāsadarbības ar Jaunsardzes centru. Tiek precizēts, ka IZM nekad nav uzstājusi, ka jāmazina pilsoniskā līdzdalības moduļa stundas VAM, bet tā bija

Aizsardzības ministrijas un Jaunsardzes centra izšķiršanās, samazināt šo moduli nevis militāro.

M. Šteins norāda, ka jaunieši norāda, ka VAM un Valsts aizsardzības dienestā ir līdzīgas aktivitātēs, kas pārklājas un būtu jāpārvērtē šobrīd VAM saturs, kā arī pilsoniskās līdzdalības modulis jāpalielina un jāveicina instruktoru un pedagogu sadarbība.

J. Dambergs norāda, ka saturs tika vērtēts pēc radniecīgāka satura sociālajās zinībās, kā rezultātā modulī tika veikts samazinājums, lai izvairītos no dublēšanas. Informē, ka 2026. gada pavasarī tiks veikts apjomīgs pētījums par VAM un balstoties uz šo izpēti tiks pārskatīts VAM saturs, ņemot vērā arī, ka šobrīd ir Valsts aizsardzības dienests, jo VAM tika veidots laikā, kad dienests vēl nebija.

S. Falka vērš uzmanību, ka šobrīd izskan tā, ka vēstures mācību kurss nav skatīts, bet būtībā sasniedzamie rezultāti tika skatīti pret valsts aizsardzības mācības sasniedzamajiem rezultātiem.

M. Ceruka norāda, ka Veselības ministrijas bažas bija, ka samazināsies sporta stundas, šobrīd VAM var ieviest ārpus mācību stundu slodzes vai samazinot pārējo mācību priekšmetu slodzi, precīzē, kurš modulis tiek ieviests un vai tas notiek uz sporta stundu samazinājuma.

S. Reinberga uzsver, ka skolās ir dažāda pieeja, bet sporta stundas ir esošajā apjomā.

5. Citi jautājumi.

Nav.

Sēde tiek slēgta plkst. 16:45.

Jaunatnes konsultatīvās padomes priekšsēdētāja vietnieks

M. Šteins